

nelze hájiti tím, že třetí dílčí novela chtěla uvolniti formy předepsané v §u 579 obč. zák. Zákon sám nařizuje v §u 579 obč. zák., že svědci musí se na listině samé p o d e p s a t i s d o d a t k e m, poukazujícím na jich vlastnost jako svědků. Doslov zákona tedy vyžaduje, by dodatek byl psán svědkem poslední vůle. V tom směru nebylo nic změněno na původním nařízení §u 579 obč. zák. třetí dílčí novelou. V původním doslovu občanského zákona se vyžadovalo, by svědci podepsali se, jako »svědci poslední vůle.« Tuto formalitu ulehčila novela jen potud, že stačí jakýkoliv dodatek, poukazující na to, že svědek podepisuje jako takový. Ale nic nebylo změněno ani zamýšleno změnit na předpisu, že dodatek musí býti psán svědkem samým. To plyne z dějin vzniku §u 55 třetí dílčí novely. Ve vládním návrhu (§ 81) bylo nařízeno: »svědek mimosoudní poslední vůle musí se podepsati s dodatkem poukazujícím na jeho vlastnost jako svědka. Připojení slov »jako svědek poslední vůle« není podmínkou platnosti posledního porřízení.« Zákonodárce chtěl jenom rozřešiti spornou otázku, stačí-li připsání slov »jako svědek« . . . či nutno-li použití slov zákona, »jako svědek poslední vůle« a rozřešil ji v onom smyslu, jakž plyne z důvodů vládní osnovy. Tu se výslovně praví, že stačí účelu slavnostního jednání zplna, vychází-li z f o r m u l e p o d p i s o v é, že svědek si byl vědom své vlastnosti svědecké, a proto stačí, p o d p í š e - l i se jako svědek. Toto znění bylo přijato jako § 107 v elaborátu subkomitétu beze změny. Také ve zprávě justiční komise se praví, že stačí p o d p í s »jako svědek«, ale trvá se tu výslovně na tom, by dodatek takový k podpisu pod neplatností byl připojen, a proto v tomto směru od solenního dodatku toho svědkem samým, jak dříve §em 579 obč. zák. bylo nařízeno, upuštěno býti nemělo. To výslovně uvádějí důvody justiční komise. Proto jest správný názor nižších soudů, že dodatek k podpisu svědka o této jeho vlastnosti musí býti psán svědkem samým jako součást slavnostního aktu. Vyžaduje toho již jednota jednání, by dodatky takové nemohly býti připsány dodatečně, nebo předem, protože zákon sám jako součást solenního aktu onen dodatek předpisuje.

Čís. 6702.

Činil-li si na peněžitou pohledávku nárok jak postupník tak vymáhající věřitel ji zabavivší, byl dlužník oprávněn složit ji na soudě. Lhostejno, že dlužný peníz byl složen na soudě exekucí povolivším, nikoliv na soudě exekučním. Jest na onom, by postoupil úschovu exekučnímu soudu.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1927, Rv I 980/26.)

Na zažalovaný zbytek pohledávky Karla P-a proti žalovaným činila si nárok nejen žalující strana z toho důvodu, že jí dotyčná pohledávka Karlem P-em byla postoupena, nýbrž i Dr. Adolf D., který si vymohl k vydobytí své pohledávky proti Karlu P-ovi exekuci zabavením pohledávky příslušející prý Karlu P-ovi proti žalované. Povolení exekuce doručeno bylo Karlu P-ovi i straně žalované dne 4. listopadu 1924,

další usnesení pak soudu první stolice ze dne 20. listopadu 1924, kterým zabavená pohledávka byla Dru. Adolfu D-ovi přikázána k vybrání, bylo doručeno Karlu P-ovi i žalovaným, jakož i Dru. Adolfu D-ovi dne 9. prosince 1924. Žalovaná složila dne 17. dubna 1925 do soudního uschování zažalovaný peníz 2863 Kč pro JUDra Adolfa D-a i pro stranu žalující. Dopisy ze dne 13. a 18. října 1924 oznámila žalující žalované, že jí byla postoupena Karlem P-em pohledávka proti žalované. Žalobě o zaplacení 2863 Kč procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Se zřetelem na skutková zjištění nelze pochybovati o tom, že žalovaná strana pohledávku, která byla zabavena a též k vybrání přikázána Dru. Adolfu D-ovi a na kterou kromě tohoto vymáhajícího věřitele činila si nárok též žalující strana, byla oprávněna složit pro řečené osoby na soudě (§§ 1425 obč. zák. a 307 ex. ř.). Jestliže tak žalovaná strana učinila a byly-li o tom řečené osoby též zpraveny, — jak jest zjištěno, má složení pohledávky na soudě též účinek jako placení a jest tím žalovaná strana ze závazku sprostěna. Podle ustanovení §u 307 ex. ř. jest ovšem složení pohledávky na soudě exekucním, což se v tomto případě nestalo. Než to, že pohledávka složena byla na okresním soudě v H. dle názoru soudu odvolacího na právním účinku složení ničeho nemění. Soud odvolací má za to, že tu byly takové důležité důvody, pro něž nemohl býti dluh zaplacen a že tu byl již podle předpisu §u 1425 obč. zák. důvod k složení na soudě. § 1425 obč. zák. nepředpisuje, u kterého soudu má se tak státi a podle čl. XVIII uvoz. zák. k j. n. nemůže žádný soud z důvodu nepříslušnosti složení odmítnouti. Ustanovení §u 307 ex. ř., obsahující též předpis o příslušnosti k zmíněnému složení, nelze vykládati tak, že by složením pohledávky u jiného soudu pozbylo platnosti ustanovení hmotného práva uvedené v §u 1425 obč. zák. Složením pohledávky na soudě byla sice žalovaná strana jako podlužník z dluhu sprostěna a nebezpečí přešlo na věřitele (§ 1425 obč. zák.), avšak není tím ještě skončena exekuce na pohledávku, poněvadž vymáhající věřitel není uspokojen. Ku skončení exekuce nutno rozhodnouti o vydání složené hotovosti, kteréžto rozhodnutí náleží ovšem exekucnímu soudu, jemuž složenou hotovost bude třeba též postoupiti. (Srovnej též rozh. nejv. soudu ze dne 4. července 1923, č. j. R II 272/23, čís. 2802 sb. a ze dne 25. února 1925, č. j. Rv II 350/24 čís. 4739 sb.). Ježto v tomto případě žaloba podána byla již po složení pohledávky na soudě a, jak z obsahu jejího patrně, také již po tom, když žalující straně složení bylo již oznámeno, byla již žaloba neodůvodněnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Rozhodným bylo v této rozepři pouze, zda žalovaní byli oprávněni složit zbytek 2.863 Kč pohledávky původně Karlu P-ovi příslušející na soudě čili nic. Podle skutkového zjištění odvolacího soudu byli žalovaní vrozumění žalobkyní dne 13. října 1924, že jí byla postoupena Karlem P-em částka 6.000 Kč z pohledávky vůči žalovaným mu příslušející a taktéž dne 18. října 1924, že jí byla postoupena další částka

8.000 Kč. Dne 4. listopadu 1924 bylo žalovaným doručeno usnesení okresního soudu v H. ze dne 30. října 1924, jímž byla zabavena zmíněná pohledávka Karla P-a ve prospěch Dra. Adolfa D-a a dne 9. prosince 1924 bylo žalovaným doručeno usnesení okresního soudu v S. ze dne 20. listopadu 1924, kterým byla zabavená pohledávka přikázána Dru D-ovi k vybrání. Byla-li pohledávka Karla P-a vůči žalovaným mu příslušející skutečně právoplatně postoupena žalobkyni, byla majitelkou této pohledávky v době provedení exekuce již žalobkyně, nikoliv Karel P. a Dr. D. nemohl nabýti práva zástavního na pohledávce a tato mu nemohla také býti přikázána k vybrání, poněvadž exekuce může býti vykonána pouze na pohledávky dlužníkovy (§ 294 ex. ř.). Otázku tuto však nebylo řešiti v této rozepři. Zde bylo pouze rozhodným, že na týž předmět pohledávky, tudíž na peněžitou částku, již žalovaní dlužili Karlu P-ovi, činí nárok jak žalobkyně, které prý pohledávka Karlem P-em byla postoupena, tak také Dr. D., jemuž pohledávka tato byla přikázána k vybrání. V tomto případě však byli žalovaní ve smyslu §u 307 ex. ř. oprávněni složiti dlužný peníz na soudě a ponechati žalobkyni a Dru D-ovi rozhodnutí otázky, komu vlastně složená částka přináleží. Složením zmíněné částky k soudu, o němž žalobkyně a Dr. D. byli vyrozuměni podle zjištění soudu odvolacího, byli však žalovaní podle §u 1425 obč. zák. svého závazku sprostěni (viz rozh. sb. n. s. č. 2802, 3021, 4739). Žalovaní měli ovšem podle §u 307 ex. ř. složiti dlužný peníz u soudu exekučního, avšak okolnost, že částka tato byla složena u soudu exekuci povolujícího, nemůže zbaviti složení účinku podle §u 1425 obč. zák. již z toho důvodu, že o návrhu na vydání složeného peníze může rozhodovati pouze soud exekuční a podle §u 44 j. n. a 51 ex. ř. má tedy soud exekuci povolující postoupiti zmíněné depositum z úřední moci soudu exekučnímu. (Gl. Unger 858).

Čís. 6703.

Chce-li manžel vymáhati na manželce náhradu toho, co jako správce jejího majetku vložil ze svého do statku, musí napřed složiti účet ze správy.

Třebas manžel nabyt vlastnictví k věnu v hotovosti, jest povinen je v případě rozluky manželství vrátiti. Škodu nevinného manžela ve smyslu §u 1266 obč. zák. nelze spatřovati v tom, že byl povinen věno vrátiti aniž v povinnosti jeho vyživovati děcko z rozloučeného manželství.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1927, Rv I 1129/26.)

Manželství stran bylo rozvedeno a napotom rozloučeno z viny manželky. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se manželka na manželi vrácení věna 25.000 Kč, jakož i zaplacení 50.000 Kč, jež byl otec žalobkyně dal manželům za práce konané v jeho živnosti. Žalovaný namítl proti žalobě započtením vzájemné pohledávky a sice polovinu kupní ceny za společný dům (32.524 Kč 98 h) a náklad vynaložený na opravu domu (19.961 Kč 53 h). Procesní soud první stolice uznal vzájemné pohledávky